

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki*. — Redaktor: *A. Wannowski*.

№ 226. — We Wtorek dnia 27. Września 1836.

Wiadomości krajowe.

Gazeta Wroclawska z d. 18. m. b. donosi: „Dzisiaj odbyła się w tutejszym katedralnym kościele uroczystość konsekracji i instalacji JW. Xięcia Biskupa Wroclawskiego, Hrabi Sedlnickiego, przez JW. Arcybiskupa Gnieźnieńsko Poznańskiego, Dunina. Już ze świtem przybytek święty liczne nabożnych Chrześcian napelniały tłumy. Proboszcz kapituły, Professor Ritter rozpoczął uroczystość o godzinie 8mej krótką mową, w której cel i znaczenie aktu tego objaśniał. Następnie wyruszyła cała kapituła i zgrómdzone duchowieństwo krzyżem św. poprzedzone do podwojów kościoła, przyjmując tam Konsekratora i Konsekranda. Po odbyciu przez tychże modłów w pośrodku kościoła, zaczął się obrządek święty w towarzystwie muzy nowej, kompozycyi Dyrektora muzyki katedralnej, Pana Hahn. Po skończonej konsekracji odprowadził Nowowyswięcony Dostojnego Konsekratora do xiążęco-biskupiej rezydencyi. Po uroczystem wyświęceniu nastąpiła niedzielna wielka msza, po której nowowyswięcony Xiążę Biskup znowu z rezydencyi swojej wyprowadzony, w kościele katedralnym przez Dziekana kapituły Montmarin uroczystie installowany został. Liczne grono urzędników i duchowieństw

ewanielickie znajdowało się na tym ostatnim akcie, który o 1. godz. odśpiewaniem *Te deum* się zakończył. Następnie przyjmował w rezydencyi swojej nowowyswięcony Xiążę Biskup powinszowania duchowieństwa i władz wszelkich, które na tej uroczystości były obecne.“

Z Berlina, dn. 25. Września.

Przybyli tu: JO. Xięstwo Wilhelmowie Radziwiłłowie, z Cieplic.

Sprawujący interessa Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej przy dworze tutejszym, Henry Wheaton, z Lipska.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 22. Września.

W dwóch dodatkach do Inwalida Ruskiego znajdują się następujące bulletyny o stanie zdrowia Najjaśniejszego Pana: Sankt Petersburg 3go i 4go Września. „Najjaśniejsza Cesarzowa Jmć raczyła rozkazać podać do wiadomości powszechniej odebrane czwarty i piąty bulletyny o stanie zdrowia Cesarza Jmci.“ — Dnia 29. Sierpnia o godzinie 8mej wieczorem. „Najjaśniejszy Cesarz Jmć zasypiał dobrze od godziny 11tej wieczorem do 5tej zrana. O tej porze przebudził się, gdyż przewiązanie bar-

dziej niż przedtem dolegało. Po zmianie onego na inne, tenże cel otrzymujące, Najjaśniejszy Pan dobrze dzień przepędził. Ból i puchlina w miejscu złamaniem ciągle się zmniejszają. (podp:) Lejb-Medyk, Arendt. Powiatowy Lekarz, F. Zwerner. — Dnia 30. Sierpnia, o godzinie 8 wieczorem. „Najjaśniejszy Cesarz Jmć przepędził noc bardzo dobrze i w ogólności czuje się zupełnie zdrowym; końce złamania znajdują się w regularnem położeniu i jest zupełna nadzieja prędkiego ich zrośnięcia (podpisano:) Lejb-Medyk, Arendt. Powiatowy Lekarz, F. Zwerner.

Onegdaj między Warszawą, Marymontem i Powązkami wykonywane były w obec JO. Feldmarszałka, Xięcia Warszawskiego, manewry wojskowe pułków składających 4 korpusy.

Dnia 20. b. m. przeniósł się do wieczności ś. p. WJX, Antoni Dąbrowski, Kanonik Gremialny Warszawski, Senior tutejszej Metropolitalnej Kapituły.

R o s s y a.

Z Rygi, dnia 16. Września.

(Z Gazety Vossa.) — Z Dorpatu podaje pewna gazeta następującą pod względem znaczenia, jakie ma uniwersytet Dorpacki nie tylko dla tej prowincyi, lecz też dla całego państwa, ważną wiadomość: „Liczba akademików tutejszych w drugim (ostatniem) półroczu wynosi 547, więc w porównaniu z pierwszym półroczem zmniejszyła się o 67, lubo 65 nowoprzybyłych przyjęto. 15 przepadło w examinie przed kommissją w tym celu ustanowioną.“ (Wypadek takowy, że w ciągu kilku miesięcy 8ma część uczących się studye swoje porzuciła albo gdzie indziej kontynuować postanowiła, jest istotnie zasmucającym. Znaczenie onego ci pojmą, którzy sobie przypomną obrachowanie, stósownie do którego Rossya do urzędów, wymagających ludzi naukowo wykształconych, 108,000, a dla uzupełniania co rocznie odchodzących, rachując w przecięciu po 30 lat służby, rok w rok 3,600 literatów potrzebuje. Skądże to pochodzi, że przy najpomysłniejszych dla uczących się widokach na przyszłość, jednak liczba ich się zmniejsza?)

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 16. Września.

Dziennik sporów, który już przed tygodniem donosił o mianowaniu nowego Posła przy dworze Madryckim, podaje dziś do wiadomości pogłoskę, że Hrabia Latour-Maubourg, terazniejszy Posel w Bruxelli, ma się udać do Madrytu. Głoszono także, dodaje wspomniany dziennik, że dotychczasowy

Posel hiszpański w Madrycie, General Alava, ma ustąpić miejsca swego Panu Campuzano.

Dnia 3. b. m. zasypany został robotnik jeden w Lugdunie, nazwiskiem Dufavel, przy kopaniu studni. Pozostał był jeszcze mały otwór tak, że rzeczy lepsze, które miał przy sobie, mógł do góry na sznurze podać i zarazem oznaczyć sposób, w jakiby go może przy życiu zatrzymać zdołano, a tym był ganek wykopany do niego w ukośnym kierunku. Niepodobną albowiem było rzeczą wprost go wyciągnąć, bo najmniejsze poruszenie zwałoby na niego masę ziemi, która szczęśliwem zdarzeniem sztuczny dach nad jego głową utworzyła. Zatrzymał on nóż przy sobie, aby w razie niepomysłnego skutku użytych dla ocalenia go środków skrócić cierpienia swoje. Obecnie tylko już na 3 stopy są od niego oddaleni. Ale teraz także z każdą chwilą wzrasta większe niebezpieczeństwo; bo im bardziej się do niego zbliżają, tym bardziej obawiać się trzeba wstrząśnienia unoszącej się nad jego głową ziemi. Już zaś od 11 dni usilnie pracują, aby tego nieszczęśliwego, którego zresztą w pokarm i napój opatrują, ocalić. Wszystkich mieszkańców los Dufavela niezmiernie zajmuje; dzień i noc otacza mnóstwo ludzi zajętych tą pracą robotników; całe miasto o nim tylko rozmawia i wszyscy z namiętną ciekawością wyglądają stanowczej chwili, w której albo ocalony zostanie, albo nieodwrotnie zginie.

Kuryer francuzki opowiada swoim czytelnikom w najlepszej wierze tę niedorzeczność, że w Akwisgranie żołnierze stojący na warcie prezentowali broń przed Panią Malibran, po wystąpieniu teje w jednej operze.

Z dnia 17. Września.

Monitor donosi dzisiaj, że Hr. Latour-Maubourg (dotychczasowy Posel w Bruxelli) mianowany został Posłem w Madrycie. — Paix uważa na to: „Rząd nie daje się uwieść niepomyslnemu wrażeniu sprawionemu przez tok spraw publicznych w Hiszpanii. Na środek nieprzyzwoity ze strony rządu hiszpańskiego, wysyłającego w miejsce Generała Alavy tylko Sprawującego interessa, odpowiada w ten sposób, że Posła w Hiszpanii mianuje. Wybór ten zniweczy niemylnie wszystkie złosliwe domysły.“ — Messenger donosi, że rząd Madrycki Pana Campuzano podobnie Posłem w Paryżu mianował. Posłem w Londynie mienią Pana Aguilar.

Piszą z Bajonny z dn. 12. m. b.: „Po długiej nieczynności postanowił był nareszcie General Eyans zaczepne rozpocząć działania i uderzył więc d. 9. m. b. pod zastoną żywego ognia artylerji w trzech miejscach na linie ka-

rolistowskie. Głównym jego celem było zajęcie wzgórzka Amezagana, dla tego też wysłał w to miejsce największą część wojsk swoich wraz z lekką artylleryą. Wojsko wyruszyło więc nasamprzód ku Lasarte, wsi na kwadrans odległej od Urniety; wszakże gdy 2 bataliony nieprzyjacielowi w pomoc przybyły, musieli Krystyniści znowu do dawniejszych swoich powrócić stanowisk nie dopiąwszy celu swego, t. j. wzięcia pozycyi pod Amezaganą. Strata Generała Evansa nieznamą; zaś General karolistowski Guibelalde wydał o téj utarczce w swojej głównej kwaterze, w Hernani, następujący buletyn: »Dzisiaj (d. 9.) po południu o 3. godzinie uderzył nieprzyjaciel pod zasłoną baterii wioski Alza i z liczną artylleryą na dzieła nasze, któreśmy na wzgórzach pod Amezaganą zakładać zaczęli; wszakże 3ci batalion i kilka kompanii 5go i 6go pułku broniły pozycyi téj aż do nocy z taką walecznością, że nieprzyjaciel po kilkakrotnych nadaremnych usiłowaniach, zamiarów swoich odstąpić musiał. Strata nasza wynosi około 20 w zabitych i rannych.« — Dnia rzezonego przeniósł Don Carlos główną kwaterę swoją z Aspeitii do Tolozy. — O demoralizacyi, w jakiej zabiegi San Miguela armią centralną pogrążyły, ledwo wyobrażenie mieć można. Każdy korpus działa oddzielnie podług upodobania i cofa się za ukazaniem się nieprzyjaciół. Jedynie tylko w dywizyi Generała Narvaez panuje niejaka karność. O małej dywizyi Generała Lebeau, która nie dawno pod Estellą stała, zbywa na wszelkich wiadomościach. Ten General również jak Pułkownik Conrad i inni pod ich rozkazami będący Officerowie francuzcy znajdują się po zwinieciu organizowanego w Pau korpusu posiłkowego, w smutnym położeniu. Stosownie do listów z Elisondo z dn. 10., miał General Espartero w Sesma rozatać się z tym światem.

Gazety właśnie przed odejściem poczty, z Madrytu z dn. 10. m. b. tu przybyłe, nie zawierają żadnych ciekawych nowin, prócz wiadomości, że kupon czynnego długu hiszpańskiego d. 1. Listopada splacony zostanie.

Z dnia 18. Września.

W Nantes doznała dn. 15. m. b. spokojność publiczna groźnej przerwy. Kilku mularczyków stawiono z powodu koalicji przed Sądem i skazano na kilkamiesięczną uwięzienie; koledzy ich usiłowali następnie skazanych z więzienia uwolnić, w skutek czego do formalnej przewzło walki między żołnierzami i robotnikami. Wielu zostało mniej więcej ranionych. Wieczorem spokojność jakkolwiek była przywrócona, przynajmniej przeminęła noc bez

naruszenia porządku. Wszakże z wydaney na zajutrz proklamacyi władzy wynika, iż obawa powtórnego wybuchu rozruchów nie ustała.

W *Mémorial bordelais* czytamy: Wczoraj przejeżdżał tu goniec nadzwyczajny do Paryża. Wiezie on podobno wiadomość, że Pan Mendizabal Ministrem skarbu a Pan Arguelles Prezesem Rady mianowany został. Pan Calatrava miał objąć wydział sprawiedliwości. Twierdzą oraz, że w chwili wyjazdu gońca, do Madrytu wiadomość nadeszła, iż będąca pod rozkazami Generała San Miguela armia centralna w Dolnej Aragonii porażki doznała. Nie zadziwi to nikogo, komu niekarność w armii téj panująca wiadomą.

W piśmie z Bajonny z d. 14. m. b. czytamy: »Donoszą nam z Madrytu, iż tam przeszło 4000 paszportów do Francji zażądano. Łupy wprowadzone przez Generała Don Basilio Garcia do Nawarry, bardzo znaczne; w samej gotowiznie zabrał około 5 milion. realów.«

Anglija.

Z Londynu, d. 13. Września.

Cesarz rossyjski kazał tu zakupić przepyszną galeryą obrazów Pana Coesvelta za 14,000 funt. szterl. i takową przez Hamburg i Lubekę do Petersburga wysłać.

Austria.

Z Wiednia, dnia 10. Września.

Zdaje się być rzeczą już postanowioną, iż Hrabia Trautmansdorf, Posel nasz w Berlinie, obejmie taki sam urząd w Londynie na miejscu Xięcia Pawła Esterhazego, który zupełnie usuwa się ze służby publicznej.

Donoszą z Kirchberga, iż Karol X. już od 2. tygodni znajduje się tam z rodziną swoją. Xiążę Bordeaux jest w czerstwym zdrowiu; tusza jego równa się objętości 40. letniego człowieka. Karol X., oraz Xiążęta Angouleme i Bordeaux często bawią się polowaniem.

Według ostatnich doniesień z Bukarestu, rozpoczęte przez załogę Sylistryi opuszczenie téj twierdzy zostało wstrzymane; nietylko jednak nie sprowadzają zapasów na zimę, ale nawet te, które były na składach, już po większej części przedano przez licytacją. Rząd wołoski zakupił z nich bardzo znaczną ilość drzewa opałowego. Zapewniają atoli, iż zupełne wyjście załogi nastąpi dnia 13go Września.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Główny Sąd Ziemiański w Poznaniu,
Dobra szlacheckie Konary w Powiecie
Krobskim przez Dyrekcyą Ziemstwa oszacowa-
ne na 107,791 Tal. 9 sgr. 7 fen. wedle taxy
mogącej być przejranej wraz z wykazem hy-
potecznym i warunkami w Registraturze, ma-
ją być

dnia 3. Kwietnia 1837.
przed południem o godzinie 10tej w miejscu
zwykłym posiedzeń sądowych sprzedane.

Niewiadomi z pobytu wierzyciele, a mia-
nowicie:

- a) Ur. Wojciech Wyganowski i
b) successorowie Jana Guillelma Szmidta,
zapozywają się niniejszém publicznie.

Poznań, dnia 30. Lipca 1836.

Król, Główny Sąd Ziemiański,
Wydział pierwszy.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Sąd Ziemsko-miejski w Poznaniu.

Nieruchomość tu na rogu ulicy Wodnej
i Jezuickiej pod Nr. 189. i 214. sytuowana da-
wniej Korduli ówdowiałej Rzymskiej należąca
oszacowana na 5,642 tal. 9 sgr. 9 fen. wedle
taxy, mogącej być przejranej wraz z wyka-
zem hypotecznym i warunkami w Registratu-
rze, ma być w terminie do dalszej licytacji na
dniu 5go m. Grudnia 1836.

przed południem o godzinie 11tej w miejscu
posiedzeń zwykłych sądowych sprzedana.
Wszyscy niewiadomi pretendenci realni wzy-
wają się, ażeby się pod uniknięciem preklu-
zyj zgłosili najpóźniej w terminie oznaczonym,

OBIEWSZCZENIE.

Wszyscy niewiadomi właściciele skarbu przez
Franciszka Racackiego gospodarza w Kokorzynie
na polu niedaleko miejsca rzeczzonego,
znalezionego resp. z ziemi wykopanego, skła-
dającego się z trzech funtów $21\frac{1}{2}$ lotów srebra
łamanego wzywają się niniejszém, aby swoje
mieć mogące dowody własności do rzeczzonego
srebra w terminie

dnia 30. Listopada r. b.
przed południem o godzinie 11tej przed De-
putowanym Ur. Ziegler Radcą Sądu Ziem-
sko-miejskiego wyznaczonym zameldowali
i udowodnili, w przeciwnym razie z temi pre-
kludowanemi zostaną.

Kościan, dnia 2. Września 1836.

Król. Pruski Sąd Ziemsko-miejski.

Podpisany uwiadomia niniejszym wszystkich
Panów dłużników handlu K. F. Gumprechta,
iż handel ten, wyjąwszy jego pretensyi do ró-

żnych osób, w dniu 15. m. b. oddany został
PP. Karolowi i Wilhelmowi Anderschom z do-
zwoleniem zatrzymania dawniej firmy. Dłu-
żnicy przeto wspomnionego handlu winni zło-
żyć należitości, które do dnia 15. m. b. w han-
dlu tym zaciągnęli, nie w handlu zmiankowa-
nym, ale na ręce niżej podpisanego kupca,
Fryderyka Bielefelda. Wzywa ich się przytem
aby z należitości tych uścili się najdalej do
końca miesiąca Października r. b. w przeci-
wnym bowiem razie successorowie Gumprechta
z niewoleni zostaną ścigać takowe w dro-
dze processu.

Fr. Bielefeld,
pełnomocnik spadkobierców K. F. Gumprechta.

Zmiana lokalu.

Nasz handel sukienny dnia dzisiej-
szego z dotychczasowego naszego lokalu w ry-
nku Nr. 51. przenieśliśmy do kamienicy
Pani Au wdowy, w rynku Nr.
53. i przy tej sposobności polecamy nasz na-
leżycie dobrany skład francuzkich, ni-
derlandzkich i krajowych su-
kien tak gładkich, jako też nakra-
pianych, kałmuków we wszystkich
gatunkach, najnowszych kaźmirków, ratów na
podszewki do płaszczy, astrachanów na koł-
nierze do płaszców i t. d., przyrzekając rze-
telne usłużenie, najumiarkowańsze ceny i naj-
punktualniejsze dopełnienie wszelkich obsta-
lunków na **cywilne i militarne**
effekta.

Poznań, dnia 25. Września 1836.

M. i H. Mamroth.

W pensyi mojej, w Poznaniu, na ulicy Górnej
Nr. 105. sąjesszce miejsca dla 2. studentów i 1. pa-
nienki.
Majorowa v. Łukowicz.

**Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów
i pieniędzy.**

Dnia 24. Września 1836.	Papiera- mi	Gotowi- zną
Oblig długi państwa	101 $\frac{5}{12}$	100 $\frac{1}{12}$
Oblig bankowe aż do włączenie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zasta- wne	102 $\frac{1}{2}$	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	—	103
Wschodnio-Pruskie	—	103
Szląskie	106	—